

Suomen erityiskasvatuksen liitto, Sel. ry. – Finlands specialpedagogiska förbund rf.

PERUSOPETUKSEN TUNTIJAKO UUDISTUU -

Opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämä kuulemistilaisuus 3.11.2011

Puheenvuoro

Suomen erityiskasvatuksen liitto, Sel. ry. kiittää kutsusta tulla kuulluksi perusopetuksen tavoitteiden ja tuntijaon valmistelussa. Sel. ry. haluaa tuoda valmistelevan työryhmän huomioitavaksi seuraavaa:

1. Perusopetuksen valtakunnallisten tavoitteiden muuttaminen nykyiseen verrattuna

Nykyiset perusopetukseen tavoitteet ovat yhä useammalle oppilaalle liian vaativia ja teoreettisia. Peruskoulun tulee taata kaikille oppilaille mahdollisuuksia osaamisen ja onnistumisen elämyksiin. Oppilaan kokemus siitä, että oman osaamisen ja asetettujen tavoitteiden välillä on alati kasvava kuilu, johtaa helposti syrjäytymiseen.

2. Perusopetuksen vähimmäistuntimäärä ja eri oppiaineiden tuntimäärät

Vähimmäistuntimäärää tulee valtakunnallisesti nostaa ja tällä tavoin varmistaa, että oppilaat ovat tasa-arvoisia oikeudessaan saada perusopetusta.

Kaikille oppilaille yhteisten oppiaineiden määrää tulee lisätä, erityisesti perusopetuksen alimmilla vuosiluokilla.

Oppilaan kehityksen ja oppimisen kannalta on oppimaan oppimisen taitojen hallinta edellytyksenä kaiken uuden oppimiselle. Oppimaan oppimisen ja sosiaalisten vuorovaikutustaitojen vahvistamiseen tarvitaan oppiaineisiin sitomatonta opetusaikaa. Inklusion ja integraation yleistyessä vaaditaan oppilailta entistä enemmän sosiaalisia vuorovaikutustaitoja ja kykyjä toimia hyvinkin heterogeenisissä ja joustavissa opetusryhmissä.

Alaluokilla tulee panostaa vahvaan äidinkielen hallintaan, joka on välttämätön edellytys muiden oppiaineiden oppimisessa. Sen sijaan vieraan kielen opetuksen varhentaminen alkavaksi alkuopetuksessa tai toisen vieraan kielen/toisen kotimaisen kielen alkaminen toisella vuosiluokalla ovat oppilasta kuormittavia tekijöitä.

Monipuolisella, riittävällä ja koko perusopetuksen ajan toteutuvalla taito- ja taideaineiden opetuksella voidaan mahdollistaa monen tukea tarvitsevan oppilaan vahvuuksia ja itsetunnon kohentumista sekä lisätä edellytyksiä ammatilliseen koulutukseen hakeuduttaessa. Sel. ry. pitää erityisen tärkeänä liikunnan opetuksen lisäämistä. Liikuntaa lisäämällä on mahdollista edesauttaa kokonaisvaltaisesti oppilaan oppimista.

3. Oppiaineiden yhteistyö ja aihekokonaisuudet

Eri oppiaineiden opetuksessa tehtävä yhteistyö on kannatettavaa ja opetussuunnitelman perusteissa tulee määritellä oppiaineiden sisällöt eri vuosiluokilla niin, että se tukee oppiaineiden välillä tehtävää yhteistyötä.

Aihekokonaisuuksien määrittäminen erikseen ei ole tarpeen. Aihekokonaisuuksien tulee sisältyä oppiaineiden tavoitteisiin niin, että opetuksen järjestäminen oppiaineiden välisen yhteistyön näkökulmasta on luontevaa ja koulun arkea tukevaa.

4. Nivelkohdista

Erityisen tuen tarkistuskohdiksi on perusopetuslaissa ja opetussuunnitelman perusteissa määritelty toisen ja kolmannen sekä kuudennen ja seitsemännen vuosiluokan nivelet. Luontevaa olisi, jos nämä nivelkohdat olisivat myös oppiaineiden tavoitteiden nivelkohtia.

Oppiaineiden tavoitteissa nivelkohtien tulee olla yhteneviä arvioinnin ja hyvän osaamisen kriteerien kanssa. Opetussuunnitelman perusteissa tulee määritellä eri oppiaineiden vähimmäistuntimääriin sidoksissa olevat arvioinnin kriteerit.

5. Valinnaisuuden määrä

Alaluokilla ei ole tarvetta lisätä valinnaisuutta. Kaikille yhteisten oppiaineiden vahva osaaminen luo pohjan jatkokoulutukselle. Valinnaisuuden lisääminen ei saa olla itsetarkoitus, jolla horjutetaan perustaitojen hallintaa. Tuntijakoa uudistettaessa ei tule tehdä oppilaan hyvinvoinnin kustannuksella sellaisia ratkaisuja, jotka lisäävät opetusta antavien aikuisten lukumäärää ja mahdollisesti entisestään pirstaloittavat koulunkäyntiä.

Ylemmillä vuosiluokilla valinnaisuutta lisäämällä on mahdollista vahvistaa oppilaiden opiskelumotivaatiota, edistää koulussa viihtymistä, tukea oppilaiden omia vahvuuksia ja kasvattaa kokemusta koulunkäynnin mielekkyydestä. Valinnaisuutta lisäämällä ei tule kuitenkaan vähentää kaikille yhteisten oppituntien määrää.

Perusopetuksen tavoitteiden ja tuntijaon uudistuksessa tulee lähtökohtana olla oppilaan etu.

Kirkkonummella 1.11.2011

Suomen erityiskasvatuksen liitto ry. – Finlands specialpedagogiska förbund rf.

Päivi Juntti
puheenjohtaja

Marja-Leena Saarelma
varapuheenjohtaja